

Kuntien lausunnot kasvuohjelman 2024 - 2025 luonnoksesta

Lausuntojen antoaika oli 9.10. - 26.10.2023, myöhemmin tulivat Kruunupyyn, Kokkolan ja Vetelin lausunnot.

Halsua	lausunnon pääkohdat alla
Kannus	
Kaustinen	
Kinnula	
Kokkola	lausunnon pääkohdat alla
Kruunupyy	lausunnon pääkohdat alla
Lestijärvi	
Reisjärvi	
Perho	lausunnon pääkohdat alla
Toholampi	
Veteli	lausunnon pääkohdat alla

Halsua	lausunto
	<p>- Keski-Pohjanmaan kasvuohjelma 2024-2025 on laadittu useissa laajoissa työryhmissä joiden tuloksena nyt käsiteltävänä oleva kasvuohjelmaluonnos on. Ryhmät ovat ottaneet kantaa keskeisiin maakunnan kasvun tekijöihin. Keskeisin tekijä koko maakunnan kannalta on koko maakunnan kehittäminen siten, että eri alueet voivat keskittyä olennaisimpiin kehittämis- ja kasvukohteisiinsa.</p>
	<p>- Maa- ja metsätaloudella on suuri merkitys koko maakunnan kasvua mahdollistavana tekijänä. Tätä ei ole kasvuohjelmassa huomioitu riittävässä määrin.</p>
	<p>- Maakunta on toisaalta suuryritysten maakunta, mutta Kokkolan ulkopuolella omaleimaisinta on alueen voimakas pienyrittäjäyys.</p>
	<p>- Kasvuohjelman tulisi jollain tavalla huomioida murroksessa olevien toimialojen, kuten maatalouden, turvetuotannon ja turkistarhauksen osalla olevat kehitysmahdollisuudet. Myös rakentamisteollisuus on maakunnassa merkittävä toimiala, jonka vaikeudet tässä taloustilanteessa tulisi huomioida kasvuohjelmassa.</p>

	- Kasvuohjelman aikajänne on lyhyt - vain kaksi vuotta. Kehittämisen pidemmän ajan painopisteet on huomioitava riittävästi myös lyhyen tähtäyksen kasvuohjelmassa. Toisaalta kuitenkin lyhyen ajan kehityksen haasteetkin on huomioitava tarpeellisessa määrin
	- Tulevaisuuden osalta kasvua luovat mm. vihreän siirtymän teollisuudet ja voimakkaan digitalisoitumisen hyödyntäminen. Niiden toteutuksen aikajänne on kuitenkin keskipitkä tai pitkä.
	- Omaleimaista tulisi olla myös kulttuurin hyödyntäminen. Sillä maakunta voi erottua muista alueista. Kaustisen alueen Unescon maailmanperintökohde kansanmusiikin osalta tulisi huomioida merkittävänä kehitystä mahdollistavana tekijänä koko maakunnan osalta, varsinkin kulttuurimatkailun kehittämisen kannalta, sekä alueen pitovoimatekijänä.
	- Laadittu kasvuohjelman luonnos kuvaa kokonaisuutena hyvin maakunnan tulevaisuuden kasvun ja kehityksen mahdollisuuksia.

Perho	lausunto
	1. Kasvuohjelma perustuu laadittuihin Keski-Pohjanmaan maakuntastrategia 2040 ja maakuntaohjelma 2022-2025 strategia-aiakirjoihin ja huomioi maakuntaohjelmaa täydentävät ja sen toimenpiteitä ja tavoitteita tarkentavat erilliset strategiat ja ohjelmat.
	2. Kasvuohjelman laatimisessa maakuntaliitto on osallistuttanut laajasti alueen eri toimijat, mukaan luettuna maakunnna aktiivinen järjestöverkko.
	3. Kasvuohjelmassa on kuvattu maakunnan tilanne- ja kehityskuva tiiviisti, mutta kattavasti maakuntaohjelman painotuksia kunnioittaen. Kehityskuvassa on nostettu esille keskeiset edellytykset, joihin panostamalla vahvistetaan kasvun maakuntaa.
	4. Keski-Pohjanmaan maakunnan kehittymisen menetystekijät, elinkeinoelämän kilpailukyky, osaavan työvoiman saatavuss, alueen digitaalinen ja liikenteellinen saavutettavuus, maakunnallinen veto- ja pitovoima ja maakunnan asukkaiden hyvinvointi, turvallisuus ja yhteisöllisyys keskeisine toimenpiteineen on esitetty kattavasti.
	5. Lisäyksiä kohtaan "3.3 Digitaalinen ja liikenteellinen saavutettavuus", esitämme, että tekstiin täydennetään kevyenliikenteen väylissä "Oksakoski-Perhon keskusta-Möttönen" yhteysväli ja tieverkon osalta huomioidaan Perho-Kinnula maantie 7520 parantaminen.
	6. Tiivitelmä asiakirjan lopussa kokoa kehittämisen painotukset, maakunnan tahtotilan ja käytännön konkreettiset toimet erittäin hyvin.

Veteli	lausunto
	Kunnanhallituksella ei ollut huomauttamista Keski-Pohjanmaan kasvuohjelman 2024-2025 luonnoksesta.

Kruunupyy	lausunto
	Kommunstyrelsen tar del av Mellersta Österbottens utkast av tillväxtprogram 2024–2025 och konstaterar att det är viktigt att flygfältet och övrig central infrastruktur lyfts fram samt att tillgänglighet och kompetent arbetskraft är tillväxtteman.
	Utöver detta kunde även samarbetet söderut med Österbotten gärna nämnas.

Kokkola	lausunto
	-Kasvuohjelmassa kuvataan laajasti maakunnan tilanne- ja kehittämiskuva, joka pohjautuu sekä tilasto- että ennakoitietoihin. Näin ollen kasvuohjelman tavoitteet ja toimenpiteet pohjautuvat realistiseen ja tulevaisuuteen suuntautuvaan tilannekuvaan. Tilannekuvassa on tunnistettu maakunnan kehittämiseen vaikuttavat megatrendit, kuten: väestökehityksen dynamiikka, ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet, uudistuva elinkeinoelämä ja tki-toiminnan vauhdittaminen, osaamisen kehittäminen, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen ja eriarvoistumisen ehkäisy sekä maakuntien yhteinen kehittäminen ja kansainvälisyys.
	- Elinkeinoelämän kilpailukyvyn varmistamisessa kasvuohjelman mukaan Keski-Pohjanmaalla keskitytään vuosien 2024-2025 aikana erityisesti aluetalouden uudistamiseen ja monipuolistamiseen sekä uuden kasvun synnyttämiseen. Oleellista on, että yritysrajapinnassa toimivat kuntien ja kaupunkien omistamat elinkeino-yritykset ovat tiiviisti mukana erityisesti mikro- ja pk-yrityskentän kasvun ja kansainvälistymisen tavoitteiden edistämässä. Kasvuohjelmassa olisi hyvä myös tunnistaa tällä hetkellä haastavassa asemassa olevat, mutta aluetaloudellisesti merkittävät toimialat ja niiden tulevaisuuden kilpailukyky.
	- Kokkolan suurteollisuusalueen ja sataman toimintaedellysten turvaamisessa keskeistä on vesihuollon ja energian saannin varmistaminen alueella

	<p>- Lisäksi alueelle sijoittuvien uusien vihreää siirtymää edistävien investointien osalta on tärkeää edistää suurteollisuusalueen ja Kruunuportin välisten liikenneyhteyksien suunnitteluprosessia. Kruunuportin pistoraiteen suunnittelu, Kokkolan ratapihan ja aseman seudun kehittäminen sekä valtatie 8:n turvallisuuden ja toimivuuden parantaminen ovat liikenteen ja liikkumisen kehittämisen osalta keskeiset tavoitteet tuleville vuosille.</p>
	<p>- Kasvuohjelmaan on kirjattu osaavan työvoiman saatavuus keskeisenä maakunnan kasvua ja kehittymistä määrittävänä tekijänä. Ohjelmassa esille nostetut tarpeet kansainvälisten osaajien ja osatyökykyisten rekrytointiin, joustavien koulutuspolkujen kehittäminen, koulutustarpeiden ennakointi sekä työelämän ja koulutusorganisaatioiden yhteistyön tiivistäminen ovat avaintekijöitä osaavan työvoiman saatavuuden haasteen ratkaisemiseksi.</p>
	<p>- Lisäksi Kokkolan kaupunki pitää hyvänä, että ohjelmassa on nostettu yhdeksi toimenpiteeksi maakunnallisen yrittäjyyskasvatuksen edistäminen, joka osaltaan varmistaa maakunnassa osaavan työvoiman saatavuuden pidemmällä aikavälillä.</p>
	<p>- Kaupungeilla ja kunnilla on kotoutuslain uudistuksen myötä vastuu maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisestä ja yhteiskuntaorientaation järjestämisestä. Näin ollen kaupunkien ja kuntien rooli on huomioitava kasvuohjelmassa maahanmuuttajien kotoutumisen ja yhteiskuntaan integroitumisen edistämisessä koulutusorganisaatioiden ja kolmannen sektorin lisäksi.</p>
	<p>- Maakunnallisen veto- ja pitovoiman osalta ohjelmassa korostetaan alueellista yhteistyötä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa. Kokkolan kaupunki pitää tärkeänä, että markkinoinnillisessa yhteistyössä vahvistetaan maakunnan olemassa olevaa identiteettiä ja että maakuntaa profiloidaan erityisesti vihreän siirtymän vahvana osaajana sekä kulttuurin ja taiteen helmenä. Markkinoinnin yhteiset ydinviestit on oltava alueen jokaiselle toimijalle selkeitä maakunnallisen imagon kehittämiseksi.</p>
	<p>- Kasvuohjelma on laadittu tuleville kahdelle vuodelle, joten ohjelman toimeenpanon näkökulmasta asiakirjassa olisi hyvä vielä terävöittää ohjelman tavoitteet, konkreettiset toimenpiteet sekä niiden toteutumista arvioivat mittarit.</p>
	<p>- Koska maakunnallinen kehittäminen perustuu laaja-alaiseen yhteistyöhön, olisi ohjelmassa linjattujen toimenpiteiden toteuttamiseen osallistuvien toimijoiden roolitus myös hyvä tarkentaa.</p>
	<p>- Kasvuohjelman liiteaineistona olevasta rahoitustaulukosta ja eri rahoitusvaihtoehdoista voidaan todeta, että ne tukevat erittäin hyvin kasvuohjelmaan valittujen painopisteiden toteuttamista.</p>